

VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI

VEIKTIE PASĀKUMI
KORUPCIJAS RISKĀ NOVĒRŠANAI
2023.GADĀ

VAS «Valsts nekustamie īpašumi»

ATVĒRTĪBA
KOMPETENCE
SADARBĪBA
VESELĪBA
DROŠĪBA

– uz šīm piecām vērtībām balstās VAS “Valsts nekustamie īpašumi” profesionālās ētikas politika.

VNĪ ir nulles tolerance pret darbinieku negodprātīgu, pretlikumīgu vai sabiedrības ētikas normām nepieņemamu rīcību. Interesešu konfliktu novēršana un korupcijas risku mazināšana ir viena no VNĪ pastāvīgajām prioritātēm.

IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA

Lai sekmētu efektīvu un godprātīgu korporatīvo pārvaldību, VNĪ 2023.gadā ir veikuši sekojošos darbus interešu konflikta un korupcijas risku mazināšanas jomā:

- Ētikas, interešu konflikta un korupcijas risku novēršanas, uzņēmuma **iekšējā drošības funkcijas centralizētas zem atsevišķa amata “iekšējais drošības pārvaldnieks”.**
- **Iekšējā kontroles sistēma ieviesta un darbojas** atbilstoši MK Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” un KNAB 2018.g. vadlīnijām:
 - definētas korupcijas riskam pakļautas biznesa funkcijas (kopā 10);
 - veikta ikgadējā uzņēmuma amatu pārvērtēšana (171.gab.) atbilstoši korupcijas/interešu konflikta riskam, veicamo funkciju apmēram un biežumam;
 - definēta Sensitīvo amatu grupa, kuru 2023.g. veido 87 amati jeb 171 štata vienības;
 - valsts amatpersonu statuss ir noteikts 130 uzņēmuma darbiniekiem.

INTEREŠU KONFLIKTA PREVENCIJA, PĀRBAUDE UN APMĀCĪBA

- **Ikgadējā Iekšējā deklarācijas sistēma** interešu konflikta riska novēršanai, kas ir ikgadējs process visiem Sensitīvo amatu grupas darbiniekiem. Darbinieki deklarē citus ieņemamos amatus (algotus vai bezatlīdzības), radniecību ar citu uzņēmuma darbinieku (ja tāda ir), dalību komercsabiedrībās, saimniecisko darbību un pēdējās divas darba vietas pirms darbam attiecību uzsākšanas ar VNĪ.
- Uz 2024.gada sākumu deklarācijas iesniedza 175 darbinieki. Visas deklarācijas tika pārbaudītas.
- **Darbojas obligāts reputācijas (t.sk. interešu konflikta) pārbaudes process** visiem kandidātiem uz kādu no Sensitīvajiem amatiem. 2023.g. veiktas 52 kandidātu reputācijas pārbaudes.
- **Amatu savienošanas lūgumi** ir saistoši visiem VNĪ darbiniekiem. 2023.gadā izskatīti 22 amatu savienošanas lūgumi.
- **Obligātā darbinieku apmācību programma** “Interešu konflikta un korupcijas risku novēršana” visiem darbiniekiem ar Sensitīvo vai Valsts amatpersonas statusu. Pilns apmācību cikls ir realizēts 2023.gada oktobrī. Apmācību izgājuši 215 VNĪ darbinieki (52% no visiem darbiniekiem). Zināšanu testu aizpildīja 130 darbinieki.

TRAUKSMES CELŠANA UN ĒTIKA

- **Trauksmes celšana un anonīmās ziņošanas sistēma**
Atbilstoši Trauksmes celšanas likuma prasībām VNĪ ir ieviestas nepieciešamās procedūras, t.sk drošas ziņošanas kanāli gan darbiniekiem, gan ārējiem ziņojumu iesniedzējiem. <https://www.vni.lv/par-mums/etika>
- Visi VNĪ darbinieki ir informēti par Trauksmes celšanas vai anonīmās ziņošanas iespējām, kas tiek nodrošināts ar jauno darbinieku apmācību un ikgadējo «Pretkorupcijas» mācību programmu.
- **Ētikas komisijas* darbs** – 2023.gadā saņemts viens nepamatots Trauksmes ziņojums, kurš nebija atzīstams par Trauksmes ziņojum un nebija piekritīgs VNĪ pēc būtības.
 - *Ētikas komisija strādā 8 darbinieku sastāvā un izskata sūdzības, Trauksmes ziņojumus vai anonīmas sūdzības par darbinieku rīcību. Valde pieņem gala lēmumu par disciplinārsodiem balstoties uz komisijas atzinumu.

PUBLISKO IEPIRKUMU KONTROLE

Lai nodrošinātu korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu publisko iepirkumu jomā VNĪ ir izveidoti vairāki kontroles mehānismi un procedūras:

- Iepirkumi tikai elektroniskā vidē – EIS un Mercell (atsevišķi izņēmumi ir skaidri definēti iekšējās procedūrās)
- Vienīgo pretendentu papildu pārbaudes
- Nodalītas atbildības starp iepirkumu daļu un iepirkumu iniciatoru, «4 acu princips»
- Detalizēta un caurspīdīga uzskaite par visiem iepirkumiem
- Prioritāri tiek pielietota atklāta iepirkumu procedūra, paredzot «nejaušības principu»
- **Iekšējās deklarācijas sistēma un interešu konflikta risku pārbaude iepirkumos**
- Atbilstoši iekšējām procedūrām VNĪ veic visu iepirkumu pārbaudi, lai novērstu potenciālas interešu konfliktu situācijas. Tiek salīdzināti darbinieku iekšējās deklarācijās norādītie dati pret iepirkumu reģistru pretendentu datiem.
- 2023.gadā ir veiktas 424 cenu aptauju (zemsliedzība) un 90 atklāto konkursu iepirkumu pārbaudes.
- Interešu konflikta situācijas netika identificētas.

SABIEDRISKĀS UN IZGLĪTOŠANAS AKTIVITĀTES PRETKORUPCIJAS JOMĀ 2023.GADĀ

▪ Nulles tolerance pret korupciju

2023.gadā VNĪ turpināja dalību un pieredzes apmaiņu Sabiedrības par atklātību – Delna iniciatīvā «Nulles tolerance pret korupciju».

Iniciatīvas mērķis sekmēt atklātības principus, īstenot pretkorupcijas politikas un procedūru ieviešanu un publiskošanu uzņēmumā un uzņēmējdarbības vidē kopumā.

▪ KNAB Tālākizglītotāju programma un Valsts administrācijas skolas mācības

▪ VNĪ lekšējās drošības pārvaldnieks turpina regulāru zināšanu papildināšanu Tālākizglītotāju programmas un Valsts administrācijas skolas mācību ietvaros., nodrošina individuālas konsultācijas citiem publiskā sektora kolēģiem, ka arī uzstājās kā lektors tematiskajos semināros.

Korupcijas novēršanas
un apkarošanas birojs

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS AUDITS

2023.gadā norisinājās divi apjomīgi un visaptveroši auditi par VNĪ iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta risku novēršanai. Abi auditi atzinīgi novērtēja VNĪ izveidoto sistēmu un kontroles mehānismus. Auditu galvenie ieteikumi bija vērsti uz dokumentācijas pilnveidošanu un atsevišķu kontroles mehānismu optimizēšanu.

- **Finanšu ministrijas iekšējais audits** *“Vai VAS “Valsts nekustamie īpašumi” nodrošina, ka ārējās sauszemes robežas infrastruktūras izbūve notiek efektīvi?”*

Audita mērķis: novērtēt un gūt pārliecību, vai VNĪ izveidotā iekšējās kontroles sistēma atbalsta un veicina efektīvu projekta “Latvijas Republikas - Baltkrievijas Republikas ārējās sauszemes robežas infrastruktūras izbūve” īstenošanu.

- **VNĪ iekšējā audita daļas audits** *“3K novērtējums - korupcija, krāpšana, interešu konflikts”*

Audits tika īstenots ņemot vērā MK 23.03.2022. rīkojuma Nr.194 “Par kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2022. un 2023. gadam”

- Audita gaitā tika veikts visaptverošs vērtējums par VNĪ iekšējo kontroles sistēmu t.s. «3K» risku novēršanai.

CITAS AKTIVITĀTES UN INICIATĪVAS

Atklātība un digitalizācija:

- VNĪ iet līdz laikam un analizē iespējas dažādos kontroles procesos izmantot mākslīgā intelekta iespējas.
- Turpinās darbs pie dažādu procesu pilnas digitalizācijas, kā piemēram, iepirkumu reģistru apvienošana ar deklarācijas sistēmas datubāzi, lai automatizētu pašlaik manuālo iepirkumu interešu konflikta pārbaudi.
- 2023.gadā veikti pēdējie sagatavošanas darbi lai elektronizētu nekustamo īpašumu nomas tiesību izsoles izmantojot Tiesu administrācijas izsoļu vietni.
- Ar to noslēgsies visu būtisko VNĪ mantisko un finanšu darījumu procesu digitalizācija, paaugstinot atklātību un mazinot potenciālos korupcijas un interešu konflikta riskus.

Pārskats sagatavots, ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra noteikumu "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" 9.punktu.

BŪVĒT LEPNUMAM. PĀRVALDĪT GODAM.

Reģistrācijas Nr.: 40003294758 • Talejas iela 1, Rīga, LV-1026
+371 80 002 000 • vni@vni.lv
www.vni.lv